

Наше Життя

РІК ВИДАННЯ 1-й
Газета виходить
щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 6 (32)

Субота, 10 лютого 1968 року

Ціна 2 коп.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МАСОВУ РОБОТУ ТОВАРИСТВА — НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ!

З кожним роком міцніє і розвивається Українське товариство глухих. При повсякчасній величезній допомозі партії та уряду, завдяки самовідданій праці трудівників — членів УТОГ воно перетворилося у велику громадську організацію з широкою сіткою первинних організацій і відділів, будинків культури, клубів і червоних кутків, учбово-виробничих підприємств.

Про великі зміни, що сталися з дня створення Товариства в червні 1933 року, свідчать такі цифри. Якщо тоді, тридцять п'ять років тому, в нашій республіці налічувалось всього 19 міських і районних організацій глухонімих, 19 клубів і червоних кутків, 8 підприємств з річним виробничим планом 200 тис. карбованців, то сьогодні сітка Товариства складається з 1544 відділів і організацій, працює понад 250 культурно-освітніх установ. Майже у всіх областях є 46 учбово-виробничих підприємств із загальним річним виробничим планом близько 37 мільйонів карбованців.

Особливо великих успіхів домоглося Товариство в останні роки, перетворюючи в життя рішення XXIII з'їзду КПРС і XXIII з'їзду КП України. Досить тільки нагадати, що завдяки рентабельній роботі УВП УТОГ нагромадження в минулому році порівняно з 1948 роком збільшилися в 10,5 раза. Великі нагромадження, створення міцної матеріальної бази забезпечує всю роботу Товариства за рахунок власних коштів і дає змогу далі розвивати його організаційно-масову і господарську діяльність.

Щорічно наше Товариство проводить масові заходи, які спрямовані на краще і всебічне обслуговування трудящих глухих. Серед цих заходів — змагання з різних видів спорту, фестивалі художньої самодіяльності, виставки рукоділля і образотворчого мистецтва, конкурси робіт фото- і кіноапаратів, наради передовиків промисловості та сільського господарства тощо.

Готуючи гідну зустріч 50-річчю Великого Жовтня і 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні, відділи УТОГ багато зробили в справі покращання організаційно-масової і фізкультурної роботи. Більшість обласних відділів торік успішно виконали плани контрольних цифр по залученню глухих в членів УТОГ, по збільшенню сітки Товариства, по обслуговуванню трудівників глухих в сільській місцевості, по розвитку фізичної культури і спорту.

Але факти говорять про те, що такі обласні відділи, як Донецький, Вінницький, Кірово-

градський, Луганський, Чернівецький, погано працювали по залученню трудящих у членів УТОГ, хоч база зростання у них є. Ряд обласних відділів не виконав запланованих контрольних цифр по обслуговуванню глухих у сільській місцевості, особливо по подвірних обходах і виїздах на місця колективів художньої самодіяльності закладів культури.

Мають місце недоліки в проведенні фізкультурної і спортивної роботи у Волинському, Закарпатському, Ровенському, Чернівецькому та інших обласних відділах, де зменшилась кількість фізкультурників, розрядників, значківців ГПО.

Нещодавно президія Центрального правління УТОГ затвердила контрольні цифри з організаційно-масової та фізкультурної роботи на 1968 рік. Обласним відділам УТОГ треба поліпшити роботу по дальшому залученню глухих в членів Товариства, звернути особливу увагу на обслуговування сільського контингенту глухих, застосовуючи різні організовані заходи. Необхідно значно поліпшити фізкультурну і спортивну роботу.

Нині в організаціях Товариства глухих України провадяться звіти і вибори. Основна увага учасників зборів і конференцій зосереджена на насущних питаннях розвитку економіки і культури, на виконанні виробничих планів. Ці питання розглядаються у нерозривному зв'язку із завданнями організаційно-масової і політико-виховної роботи.

Треба і далі розширяти та удосконалювати форми і методи організаційно-масової роботи у первинних організаціях і відділах УТОГ. Необхідно посилити діяльність будинків культури, клубів, червоних кутків, що набуває особливого значення в умовах п'ятиденного робочого тижня. Йдеться, зокрема, про те, щоб в наших «культурних цехах» субота і неділя стали головними робочими днями, щоб кожний трудящий знайшов собі заняття по душі. А цього можна добитися, якщо клубні працівники будуть враховувати зрослі духовні потреби наших людей, працювати творчо, з хорошою видумкою, боротися з формалізмом, сірістю, одноманітністю.

Турбота про цікаве, розумне дозвілля трудящих — це повинно бути в центрі уваги обласних, міських, районних і міжрайонних відділів, учбово-виробничих підприємств УТОГ. Це одне з важливих завдань, що випливають з широкої програми підвищення життєвого рівня народу, накресленої XXIII з'їздом КПРС.

НОВІ РУБЕЖІ ТРУДІВНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА

В 1968 році республіка повинна одержати;
зерна 34—35 мільйонів тонн,
продуктів тваринництва заготовити:
молока — не менше 9500 тисяч тонн,
м'яса — 2527 тисяч тонн,
яєць — 3138 мільйонів штук

В столиці України — Києві відбулася республіканська нарада працівників сільського господарства, скликана ЦК КП України і Радою Міністрів УРСР. На ній обговорено підсумки виконання соціалістичних зобов'язань у 1967 році і завдання по дальшому піднесенню сільськогосподарського виробництва в колгоспах та радгоспах республіки.

В доповіді, з якою виступив кандидат у члени Політбюро ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів УРСР В. В. Щербицький, і у виступах відзначалось, що в житті колгоспного села після березневого (1965 р.) Пленуму ЦК КПРС сталося багато добрих змін.

Помітно збільшилось виробництво сільськогосподарських продуктів у республіці за останні три роки. Середньорічний валовий збір зерна, наприклад, становив 32,5 мільйона тонн проти 27 мільйонів тонн за попередні триріччя, цукрових буряків — відповідно 44 і 32,5 мільйона тонн, соняшнику — 2,8 і 2,2 мільйона тонн, м'яса — 3,7 проти 3,4 мільйона тонн, молока — 17,1 і 13,9 мільйона тонн.

У республіці чимало господарств, районів, а також областей по ряду показників уже досягли рівня виробництва і продажу державі продукції, передбаченого на кінець п'ятиріччя.

Значно зміцніла економіка сільського господарства. Грошові доходи колгоспів збільшились на 42 проценти і досягли в 1967 році 7,4 мільярда карбованців. Фонд оплати праці колгоспників зріс на 41 процент.

Великими успіхами ознаменовано ювілейний рік. Трудівники колгоспів і радгоспів виростили добрий урожай майже всіх сільськогосподарських культур. Перевиконано плани продажу державі зерна, цукрових буряків, овочів, продуктів тваринництва. В 1967 році зібрано по 20,4 центнера зернових з гектара, в тому числі озимої пшениці — по 23,1 центнера.

Підсумки ювілейного року красномовно під-

тверджують життєвість і актуальність економічних заходів, розроблених партією і урядом по дальшому піднесенню всіх галузей сільського господарства. Досягнуте — результат самовідданої праці землеробів і тваринників, великої організаторської роботи партійних та сільськогосподарських органів, свідчення великої сили рішень XXIII з'їзду КПРС і XXIII з'їзду КП України.

Критично оцінюючи успіхи ювілейного року, роботу господарств, районів і областей, обмінюючись передовим досвідом, учасники наради вказували на невикористані резерви в ріллі, ціві і тваринництві, вносили конкретні пропозиції, спрямовані на дальше збільшення виробництва і продажу державі зерна та інших сільськогосподарських продуктів, зниження їх собівартості.

Кожен виступ був пройнятий піклуванням про успішне виконання зобов'язань перед Батьківщиною. На нараді підкреслювалось, що з ініціативи хліборобів Волоцького району Хмельницької області серед трудівників українського села дедалі ширше розгортається змагання за дострокове виконання завдань п'ятирічного плану. Вже в цьому році колгоспи і радгоспи мають зібрати 34—35 мільйонів тонн зерна, а в середньому з гектара — не менш як 21,5—22 центнери, в тому числі озимої пшениці — 22,6—23,5 центнера, кукурудзи — 30 центнерів, закріпити успіхи, досягнуті у вирощуванні цукрових буряків, соняшнику та інших культур.

Тепло зустрінутий присутніми, на нараді виступив член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК КП України П. Ю. Шелест.

На нараді схвалено соціалістичні зобов'язання трудівників сільського господарства Української РСР на 1968 рік.

Присутні з великим піднесенням прийняли вітального листа ЦК КПРС.

Працівники сільського господарства—члени УТОГ, розгортайте рух за виконання державних планів заготівель сільськогосподарських продуктів третього року п'ятиріччя!

РЕПОРТАЖ

Повідомлення було простим і лаконічним: колектив Дрогобицького підприємства домігся найкращих техніко-економічних показників. Його визнано переможцем соціалістичного змагання, йому присуджено перехідний Червоний прапор Міністерства соціального забезпечення УРСР і Української республіканської ради професійних спілок.

Той, хто хоч раз одержував почесне місце, відверто скаже: «Не зразу воно дається, не так просто його завоювати». Такої ж думки дотримуються і на Дрогобицькому учбово-виробничому підприємстві глухих.

До сьогоднішніх горизонтів підприємства йти було довго і важко. Можна сказати, що лише протягом останніх років на підприємстві накреслився певний робочий ритм, і воно почало регулярно виконувати виробничі плани. Одночасно буду-

ПЕРЕМОЖЦІ ЗМАГАННЯ — МЕБЛЬОВИКИ

валися, розширювалися. Серйозну заявку, як кажуть, на перше місце зробили у 1966—1967 роках. Тоді колектив Дрогобицького УВП став переможцем громадського огляду на честь 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції за високу культуру виробництва та кращі умови праці і одержав диплом 1-го ступеню.

Нині прийшла довгождана перемога: в четвертому кварталі 1967 року підприємство виконало план по валовій продукції на 115,2 процента, по товарній — на 115,8 процента. Відмінно виконано план і по інших показниках. Яким же шляхом прийшли ці досягнення?

Велику увагу на підприємстві надають питанню виховання молодих кадрів, що стали не лише надійною зміною, але й опорою на підприємстві, його кістком. Протягом кожного

року тут своїми силами випускають 15 спеціалістів 3-го і 2-го розряду. За останні 7 років таких спеціалістів підготовлено понад 180.

На підприємстві добре поставлена культурно-масова і виховна робота, піклування про побутові умови робітників. Збудовано гуртожиток на 240 місць, готується до заселення п'ятиповерховий житловий будинок.

Усе хороше на підприємстві, безперечно, сприяло тому, що в минулому році колектив працював набагато краще і продуктивніше від попередніх років. Зникли втрати від браку, усі робітники виконували норми виробітку.

Нині колектив Дрогобицького УВП бореться за виконання нового почесного завдання: закінчити п'ятирічний план до 1 жовтня 1970 року. Над цим ду-

мають всі, довкола цього зосереджено сили і творчу думку.

Якщо зовсім недавно тут приділяли увагу лише оснащення дільниці новітнім обладнанням, то тепер готуються до переведення підприємства на новий технологічний процес. Для цього є всі можливості і необхідна площа.

Ще одна важлива деталь: не за горами той час, коли підприємство працюватиме в три зміни. Затримка поки що виникає із-за преса для пресування щитоблоків. Цей понад двадцятирічний велетень уже стоїть перед дверима нового приміщення і чекає, коли його затягнуть і поставлять на своє місце. Цей прес повністю забезпечуватиме щитоблоками три зміни.

У ці дні на всіх дільницях Дрогобицького УВП панує трудове піднесення. І як завжди старанною працею, перевико-

нанням змінних завдань відзначаються бригади складальної дільниці Вдов'яка, Смирнова, Джебженяка.

Приклад складальників наслідують заготівельники бригади Скомая. Глухі трудівники Горгаз, Кундес, Мазур зарекомендували себе кращими станочниками підприємства.

У лавах передовиків почесне місце належить молоді — тим, кого ще вчора вчили на підприємстві майстерності. Недавні учні, століяри глухих Вітовський, Кушнір, Перонь, Кабала та інші працюють тепер самостійно, щодня перевиконуючи змінні завдання.

Колектив учбово-виробничого підприємства впевнений, що й нові, взяті на себе соціалістичні зобов'язання будуть виконані з честю.

І. ГАЙ.
Наш спец. кор.

м. Дрогобич.

До 100-річчя від дня народження В. І. Леніна

Кожен, хто приїздить у Польську Народну Республіку з нашої країни, неодмінно буває в цих місцях. І не тому, що тут відкривається чудовий вид на гори, а швидка річка Білий Дунаєць обіцяє захоплюючу подорож на плотах. Сюди їдуть радянські туристи, щоб на власні очі побачити будинок,

Володимир Ілліч і Надія Костянтинівна приїхали сюди разом з матір'ю Крупської — Єлизаветою Василівною — весною 1913 року. Селянка Тереза Скупень здала російським емігрантам частину будинку. Вони прожили тут до осені, а весною 1914 року приїхали знову. Тоді Ленін писав Максимові Горькому,

вітальні — великий стіл, на ньому книга записів відвідувачів. Якщо перегортати її сторінки, то звертає на себе насамперед багатомовність: поряд з французом розписався араб, польські слова написані по сусідству з англійськими, німецькі — з російськими. Але всі записи об'єднують одно — щира повага, пал-

Охотно, просто о нем расскажут Гураль высокий, Поронеец пенный, Нагорный ветер, Гевонтия кряжи. Гураль расскажет о человеке, Который страстно любил свободу, Чей светлый образ с тех дней навеки Остался в сердце его народа.

Так, польський народ дбайливо береже все, що має безпосереднє відношення до перебування на його землі Володимира Ілліча, бажаючи навіть зберегти пам'ять про великого

і мудрого вождя. Крім будинку-музею в Білому Дунаїці, ленінські музеї відкрито в Пороніні, Кракові, Варшаві. На будинках, де жив Ілліч, встановлено меморіальні дошки. Але, мабуть, найбільш значним, найбільш хвилюючим увічненням пам'яті генія людства стали перетворення, які відбулись на польській землі за останні два десятиріччя. Ленінські ідеї перетворились у народний Польщі у велику матеріальну силу. Озброєна безсмертним ленінським вченням, Польська об'єднана робітничка партія впевнено веде свою країну по шляху будівництва соціалізму.

1. ТАМ, ДЕ ШУМИТЬ ПОРОНЕЦЬ

в якому жив вождь світового пролетаріату В. І. Ленін.

Наш маршрут пролягав через ленінські місця Польщі. Ми побували там, звідки в 1912—1914 роках Володимир Ілліч керував більшовицькою партією, наростаючим революційним рухом у Росії. Це Краків, Поронін, Білий Дунаєць. Але розповідь хочеться почати з кінцевого пункту подорожі. Мабуть, це найбільш хвилююче місце.

Автобус мчить по асфальтованому шосе, що петляє біля підніжжя Татр. Зупиняємось біля маленького села. Будинки місцевих жителів схожі на ті, які будують у нас в Карпатах. Вони складені з товстих тесаних і просмоленних колод, з гостроверхими дахами, прикрашені широкими, вкритими химерними візерунками, карнизам.

Будиночок, де жив В. І. Ленін, мало чим відрізняється від інших. На фасаді зрубу — меморіальна дошка. Вперше Во-

лодимир Ілліч і Надія Костянтинівна приїхали сюди разом з матір'ю Крупської — Єлизаветою Василівною — весною 1913 року. Селянка Тереза Скупень здала російським емігрантам частину будинку. Вони прожили тут до осені, а весною 1914 року приїхали знову. Тоді Ленін писав Максимові Горькому,

що поселився поблизу російського кордону, що з Росії на третій день надходять газети і писати в російські видання стало легше, краще налагоджується співробітництво. Польська журналістка Моніка Варненська якось зауважила в одній з своїх статей: «Тереза Скупень з сільця Білий Дунаєць, розташованого недалеко від Пороніна, ніколи не могла б подумати, здаючи в ті давні часи квартиру російським емігрантам, що її ім'я потрапить колись на сторінки наукових праць і біографії великого вождя міжнародного пролетаріату». Тепер будинок Терези Скупень щодня відвідують сотні людей. І, звичайно ж, всіх цікавить квартира Ульянових, що складається з кількох невеликих кімнат в нижньому поверху і однієї малюсенької — в мансарді.

Сходимо на ганок. Мимоволі всі замовкають. Лише сходинок ледь скриплять під ногами. У

ка любов і вдячність до вождя трудящих.

Кімнати обставлені так само, як і кілька десятиків років тому, при Леніні. Внизу — кухня, кімната Єлизавети Василівни і спальня. Прості дерев'яні ліжка застелені домотканими покривалами. На підлозі килими з вигнутими ніжками, стільці з різьбленими спинками. Поліці з книгами і газетами тих років.

Круглі дерев'яні сходи ведуть у кабінет Володимира Ілліча. Тут теж меблі місцевих умільців. На столі книги. Здається, Ленін на хвилину відірвався від роботи і вийшов на балкон помилуватись мальовничим, вкритим лісом передгір'ями, білосніжними шапками Гевонту та інших вершин Татр, послухати гомінкий Поронець. Мимоволі пригадуються вірші Максима Танка:

Когда-то жил здесь великий Ленин.

2. ДОРОГА ВЕДЕ В ПОРОНІН

За кілометр від села Білий Дунаєць, де жив В. І. Ленін у роки свого перебування в Польщі, розташований Поронін. Сюди Володимир Ілліч приїздив майже щодня на велосипеді, забирав кореспонденцію, зустрічався з товаришами по партії. В той час тут було маленьке поштове відділення, яке обслуговував один чоловік. Кожне гірське сільце мало свою окрему поліцію, де складалася вся кореспонденція. Була така поліція і для Білого Дунаця. Але незабаром у Пороніні на ім'я В. І. Ульянова почало надходити стільки газет, журналів, книг, листів і телеграм, що для його кореспонденції влаштували спеціальну поліцію.

...Шлях від Білого Дунаця до Пороніна наш автобус про-

їшов за кілька хвилин і виїхав на широку асфальтовану вулицю під назвою Ленінська. Нас зустріла дівчина-екскурсовод, яка добре володіє російською мовою, і вказала шлях до будинку-музею В. І. Леніна.

Високий зруб під характерною покрівлею дуже схожий на будинок у Білому Дунаїці, тільки більший розміром. У 1912—1914 роках тут був нібито пансіонат для туристів, а насправді в ньому переховувались більшовики від переслідувань царської охорони. Під керівництвом Ілліча тут відбулась відома серпнева нарада

ДІВЧИНА З КАРПАТСЬКИХ БЕСКИД

Село Верб'яж розкинулось вздовж підніжжя Воловецької верховини гірських масивів Карпатських Бескид. Внизу, серед мальовничої долини, дзюркотить по гравію своїм чистим джерельним струмком примхлива річка Завадка. Через неї перекинуті незчисленні містки звивистого шляху.

Ще школяркою Софія задивлялась на високі, порослі лісом, вершини. Мріяла про той день, коли закінчить десятирічку і з головою порине в бурхливе, як весняна повінь, життя. Вчилася добре. Лише рік залишалося їй до одержання атестату зрілості, як раптом сталося неоправдане.

Тільки що привезли пошту... В запечатаному мішку з цупкого паперу — газети та журнали, листи та грошові перекази, окремо прибуло кілька посилок.

Ось вже кореспонденцію розподілено адресатам. Ремінь навантаженої сумки звично вмотивувався на плечі дівчини. Лише на мить зупинилась Софія Комарницька, «придивляючись» до розмови працівників зв'язку, а потім закрокувала вулицями села, розносячи його жителям новини...

...Темної весняної ночі поверталась Софія з клубу додому, де дивилася з подругами кінофільм. Проходячи по кладці через розбурхану весняною повінню Завадку, вона зірвалась в її каламутні крижані води. Ледве врятувалась, але потім тяжко захворіла на запалення легенів. Довго пролежала в лікарні. Хвороба пройшла, та через деякий час вона з жахом помітила, що стала погано чути. Світ звуків для мрійливої дівчини замовк назавжди. Софія більше не чула ні грайливого дзюркотіння весняних струмків, що стрімко бігли з верховини, ні щебетання птаства, ні чарівної пісні гуцульської трембіти...

Але дівчину не залишили в біді, не дали впасти в розпач. Первинна організація УТОГ села Верб'яж прийняла Софію Комарницьку в члени Товариства глухих. Допомогла їй влаштуватись у колгосп.

Відтоді вранішнє сонце Софія зустрічала на крутих полонинах, де пасла та дбайливо доглядала телят. Але така робота вимагала від неї чимало сил та здоров'я. А їй у неї, тендітної дівчини, що перенесла тяжку хворобу, було обмаль. Тоді з

ініціативи правління колгоспу Софію переводять на роботу в поштове відділення цього ж села.

Ось так вона і стала поштаркою. Тепер Софія щоденно з тугою поштарської сумкою крокує крутими сільськими вулицями від двору до двору. Робота не з легких. Адже потрібно обійти майже кожен колгоспний двір (а їх у селі біля 300). І в кожному з них радо і привітно зустрічають її односельчани. Одним вона вручає газету чи журнал, другим лист, чи грошовий переказ. З іншими просто поділиться новиною, вичитаною в газеті чи в журналі. Своєчасно одержують її адресати кореспонденцію. За п'ять років своєї сумлінної праці на поштової філії Софія Комарницька одержала багато подяк, заслужила шану та повагу з боку колгоспників. Користується вона авторитетом і серед працівників зв'язку села Верб'яж. Життя молоді карпатської дівчини повне енергії і творчості. В своєму серці вона виношує мрію про вищу освіту. Хочеться вірити, що ця її завітна мрія здійсниться.

Фото і текст І. ЩЕРБАНЮКА.

НОВІ ВРАЖЕННЯ, НОВІ ДРУЗИ

Часто вміщується у районній газеті портрет трудівниці колгоспу «Боровський» Боровського району, Харківської області Клавдії Винник. І не дарма. У 1967 році від кожної з 300 курей вона зібрала по 183 яйця. Це — високий показник у районі. Окрім цього пташинця до-

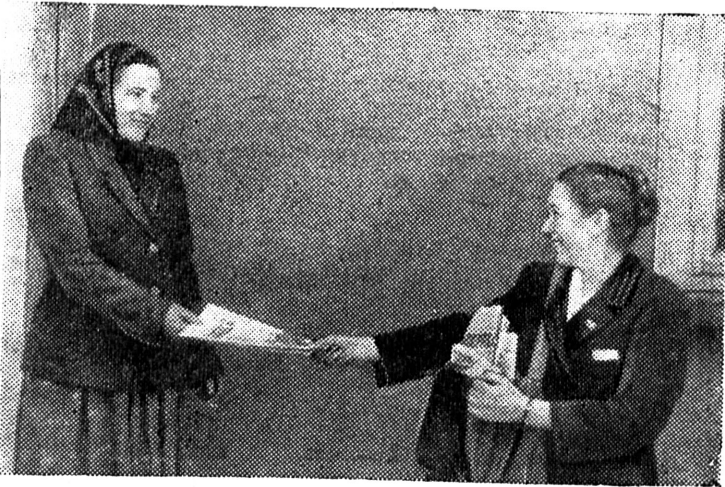
глядає ще 3000 штук молодняка. Була Клава на нараді передовиків сільського господарства в Ізюмі, на нараді в Харкові, а потім потрапила у число кращих від Харківської області на республіканську нараду передовиків — членів УТОГ до Києва.

У колгоспі, де працює Клава, окрім неї нема жодного глухого, і тому міміки вона зовсім не знає. І ось в Києві та Харкові вона дізналася про те, як живуть глухі в нашій країні, як вони спілкуються один з одним. І Клава вирішила негайно почати навчатися міміки.

Все сподобалось їй у Києві: і Республіканська виставка передового досвіду в народному господарстві, і великий, красивий Палац культури глухих, і виступи колективу художньої самодіяльності в цьому палаці...

Для неї було великою гордістю і радістю те, що вона була делегатом у Києві. Вона обіцяла працювати в колгоспі ще краще, ще наполегливіше.

3. СТУЖКО.
Завідувача Ізюмським клубом глухих Харківської області.

...Їй завжди раді люди. З нетерпінням чекають листоношу трудящі карпатського села Верб'яж. Одним вона приносить газету, іншим — журнал, чи вручить листа або грошовий переказ.

Щодня крокує Софія гірськими вулицями села. І ось вже потоншала поштарська сумка, всі новини у адресатів.

На фото: листоноша Софія Комарницька принесла колгоспниці М. Комарницькій свіжу газету.

ЦК РСДРП з партійними працівниками. Біля входу в музей — меморіальна дошка з написом російською і польською мовами: «Тут у 1913—1914 роках перебував Володимир Ілліч Ленін».

В роки війни будинок наповнився згорів. Тепер він відбудований, реставрований і виглядає так, як у ті далекі часи. В ньому вісім просторих кімнат, обставлених дерев'яними меблями. На стінах і стелі — фотографії і документи.

Переходячи з кімнати в кімнату, ніби перегортаєш знайому і дорогу для серця книгу життя великої людини. Експонати розміщені так, що перед відвідувачами музею постає вся титанічна діяльність геніального вождя по згуртуванню революційних сил, створенню партії нового типу, підготовці переможного Жовтня. Особливо широко показано період життя Леніна в Польщі, де Володимир Ілліч написав ряд видатних марксистських праць, у тому числі знамениту роботу «Три джерела і три складові частини марксизму». В музеї експонуються перші видання цього твору та інших ленінських статей.

З великою любов'ю відтворюють образ В. І. Леніна польські художники. На стінах музею — прекрасні картини М. Косцельняка. На одній з них Ілліч зображений під час розмови з пастухом, на другій — за робочим столом у мансарді будиночка в Білому Дунайці, на третій — разом з Надією Костянтинівною на гірській стежці. А от Ленін серед краківських робітників. Це — кар-

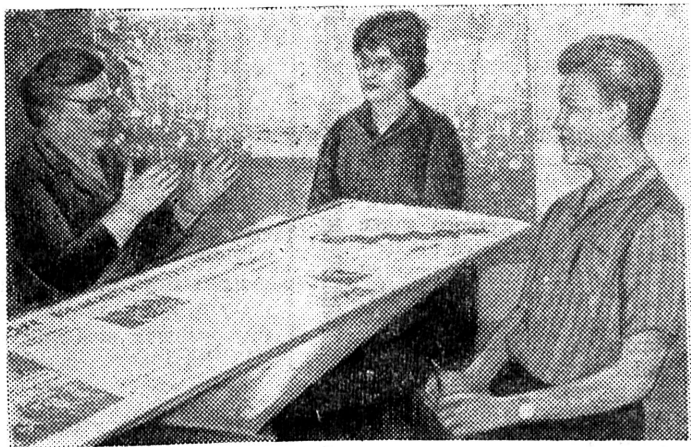
тина художника Ю. Краєвського. Художник Е. Ейбіш зобразив виступ Володимира Ілліча перед польськими студентами. Тут же поруч знайома фотографія — В. І. Ленін у солом'яному брилі, з тростиною в руці.

Щороку будинок-музей у Пороніні поповнюється новими документами і матеріалами про перебування вождя світового пролетаріату в Польщі. Так, у 1949 році було знайдено багато документів, зв'язаних з його арештом австрійськими властями на початку першої світової війни. Коли переглядаєш фотокопії поліцейського і жандармського листування з приводу постійного стеження за Леніним, мимоволі пригадуєш чудовий польсько-радянський фільм «Ленін у Польщі», його кадри про необрітаний арешт і перебування Ілліча в тюрмі невеликого містечка Новий Тарг.

Наша група побувала в Новому Таргу. З хвилюванням переступали ми поріг тюрмної камери, в якій був ув'язнений В. І. Ленін. В ній темно і тісно. Віконце з залізними ґратами ледве пропускає світло. Взимку камера опалювалась чавунною пічечкою, що стоїть в кутку. Тут точно відтворено обстановку того часу.

Ми оглянули також меморіальний куточок Леніна. І знову побачили яскраві свідчення того, з якою любов'ю шанує пам'ять вождя польський народ, що скинув кайдани гноблення і безправності, впевнено йде по шляху будівництва соціалізму. Цей сонячний шлях вказав трудящим великий Ленін.

В. МИХАЛЬЧЕНКО.
Кор. РАТАУ.

На Львівському УВП № 1 щомісяця виходить стінна газета.

На фото (зліва направо): редактор Л. Алфімова і члени редколегії Л. Рябоконь і Б. Закалик готують до випуску черговий номер стіннівки.

СЛІДАМИ НЕОПУБЛІКОВАНИХ ЛИСТІВ

ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ СКАРГИ

Група членів УТОГ міста Славути Хмельницької області надіслала до редакції газети «Наше життя» листа, в якому скаржилася на погану культурно-масову і політико-виховну роботу в Славуцькому клубі глухих, повідомляла про нездорові взаємини між головою Славуцького МРВ тов. Назарук і групою членів УТОГ.

Як показала перевірка, що зробила інструктор оргвідділу ЦП УТОГ тов. Діба, багато фактів, наведених у листі, підтвердились. План роботи складається без врахування сил і можливостей, переважно заплановані заходи не виконуються.

Мімічні перекази художньої літератури («Народжені бурєю», «Дочка комісара») провадять малописемна прибиральниця тов. Овсянська. Їй доручено завідувати бібліотекою.

На загальних зборах первинної організації УТОГ з'ясувалося, що протягом року клуб відвідувало лише два чоловіки і що тут ніякої роботи не було. А тов. Овсянська намагалася завоювати у директора авторитет шляхом підлезування, що викликало справедливе обурення глухих.

Безперечно, в такій атмосфері важко було працювати. Ось

чому загальні збори вимагали зняти тов. Овсянську з роботи. Та тов. Овсянська вибачилась на зборах і дала слово не повторювати подібних помилок.

Не зовсім правильно поведла себе на посаді директора тов. Назарук, яка стала на шлях антагонізму з членом УТОГ, колишнім головою МРВ, тов. Парашуком. Між тим, саме тов. Парашук міг би допомогти їй в налагодженні організаційної та масово-політичної роботи, вихованні глухих, які, без винятку, поважають його.

Розгляд скарги показав, що Хмельницький облвідділ недостатньо приділяє уваги Славуцькому районному клубу, мало цікавиться його діяльністю, не реагує на листи трудящих глухих з гострими сигналами. Голова Хмельницького облвідділу УТОГ тов. Кисельов особисто відвідав Славути в минулому році, щоб розглянути скаргу. Але пробув у клубі лише 4 години і вийшов з міста, ні в чому не розібравшись. Така «допомога», безперечно, нікому не потрібна.

Працівники обласного відділу УТОГ повинні зробити належні висновки з історії скарги глухих, щоб в подальшій своїй роботі не допускати помилок.

Звіти і вибори в Товаристві глухих України

СЕРПОМОЛОТОВЦІ ОБИРАЮТЬ БЮРО

Невпізнано змінився за роки Радянської влади відомий не лише в нашій республіці, а й далеко за її межами Харківський моторобудівний завод «Серп і молот». За своєчасне освоєння і масовий випуск тракторних і комбайнових двигунів, технічне переобладнання виробництва і успішне виконання семирічного завдання 21 липня 1966 року завод нагороджено орденом Леніна. А завдяки досягнутим успіхам в соціалістичному змаганні на честь піввікового ювілею Великого Жовтня його славному колективі присуджено пам'ятний прапор ЦК КП України, Президії Верховної Ради УРСР, Ради Міністрів УРСР і Української республіканської ради профспілок.

Ця висока нагорода — заслуга всього виробничого колективу. Є в цьому також вагома частка сумлінної праці глухих, яких нараховується на підприємстві понад 100 чоловік.

Саме про це говорилося нещодавно на звітно-виборних зборах заводської первинної організації УТОГ.

В доповіді про діяльність бюро, зокрема, відзначався той вклад, який внесли глухі трудівники в загальну справу досягнень численного заводського колективу. Серед членів УТОГ, які особливо відзначились в соціалістичному змаганні ювілейного року, — обрубники тт. Сотник, Лінденвальд, Кондратов, Куницін, нагрівальники тт. Репецький, Шило, слюсари тт. Діденко, Цибулин, Доля, Синицин, Хамидулін і багатьох інших.

Високопродуктивно працювали бригади жінок на дільниці розконсервування першого складального цеху, заготівельного і другого пресувально-механічного тт. Онищенко, Пильман, Артамонова, Гуренко, Кучерявенко, Тризна, Дейнека, Петрова, Бондар, Дем'яненко, Кондратова та інші.

Двадцять виробничників гідно носять високе звання ударників комуністичної праці, а коваль ливарного цеху Г. Полежаєв нагороджений значком «Відмінник соціалістичного змагання УРСР» і медаллю «За трудову доблесть».

Великого значення надавало бюро політико-виховній і культурно-масовій роботі. В її основу були покладені рішення XXIII з'їзду КПРС та постанови пленумів ЦК КПРС і ЦК КП України. В червоному кутку заводу, який досить добре оформлений наочною агітацією, регулярно проводились лекції, доповіді, бесіди з питань поточної політики, внутрішнього і міжнародного положення СРСР, мімічні перекази художньої літератури, зустрічі зі старими більшовиками та кадровими робітниками заводу.

Робота бюро постійно висвітлювалась на стендах і, зокрема, в стіннівці, яка за оперативність, цікавий виклад матеріалу на обласному огляді стінних газет зайняла друге місце.

Навчанню робітничої молоді у вечірній школі приділяється велика увага. Добре відвідують школу робітники тт. Василенко, Ганусенко, Дейнека, Максимов, Петрихалка, Дисиченко. Але є такі, що в школі вчаться абияк. Це тт. Мироненко, Овчаренко, Халаїм. Певно ці товариші ще не зовсім усвідомили те, що кожен пропущений урок наздоганяти потім важко, іноді може не допомогти, навіть, весь день настирливої праці над книгами.

Недоліком в роботі бюро первинної організації УТОГ, як відзначено на зборах, є те, що й досі не встановлено належний зв'язок між школою і виробництвом.

Велике значення має виховання людини в комуністичному дусі. Бюро створило на громадських засадах товариський суд і раду робітничої честі. До них обрані кращі з кращих виробничників тт. Тихонов, Войтова, Левченко, Частій, Глушкова, Шумаков, Хемлін, Філімонов. Товариський суд розглянув за звітний період 12 різних справ членів УТОГ. Так, наприклад, за актами народної дружини Будинку культури глухих розглядалась справа про непристойну поведінку в громадських місцях робітників Дудниченка, Кудрявцева та Коломійцева, за рапортом коменданта гуртожитку — справу Шепилової, Рудь та інших. І треба сказати, що товариський

суд справився зі своїм завданням по вихованню окремих осіб, що провинились перед громадськістю.

Ради робітничої честі займались в основному роботою з новачками і, як товариський суд, розглядали справи окремих робітників. Ці та інші форми громадського впливу значно допомогли первинній організації УТОГ виховувати у робітників комуністичне ставлення до праці, зразкову поведінку як у побуті, так і в громадських місцях.

Поруч з досягненнями бюро первинної організації УТОГ має ряд недоліків, які особливо гостро критикувались на звітно-виборних зборах. Насамперед вказувалося на низький рівень трудової дисципліни серед окремих членів УТОГ. На заводі ще мають місце прогули. Неодноразово обговорювались на зборах випадки самовільного залишення роботи Кудрявцевим та Чередняком, за що вони, до речі, звільнені з заводу. А Поршіву винесено наказом адміністрації заводу дисциплінарні стягнення. Подібні факти, на жаль, непоодинокі. Тому на звітно-виборних зборах виступаючи і доповідач намагалися найбільше викрити і засудити їх.

Майже не проводилась серед членів УТОГ фізкультурно-масова робота. Не було організовано тут жодного змагання, не створено жодної спортивної секції. Відповідальний за фізкультурно-масову роботу член бюро А. Шумаков занедбав доручену йому цю надто важливу ділянку роботи з молоддю.

Після обговорення питань порядку денного звітно-виборні збори прийняли рішення, в якому всі члени УТОГ зобов'язуються ще ширше розгорнути соціалістичне змагання, щоб в ознаменування 100-річчя від дня народження В. І. Леніна достроково, до 7 листопада 1970 року, виконати п'ятирічний план, поліпшити масово-виховну і фізкультурну роботу.

На зборах одногосно обрано нове бюро первинної організації в складі 7 чоловік. Головою бюро обрано тов. Частія, заступником — тов. Глушкову.

М. ЛИТВИНЕНКО.

ЩО ПОКАЗУЮТЬ ВИБОРИ...

Першим в області провів звітно-виборні збори своїх первинних організацій УТОГ Могилів-Подільський міжрайвідділ. Зараз проходять звітно-виборні збори у всіх міжрайвідділах. Вони показують, що за минулі два роки значно зріс культурний рівень наших глухих, ширше став круг їх інтересів.

У виступах на зборах відчувається турбота про справи своєї організації, покращання культурно-масової роботи в клубах. Про це, зокрема, гово-

рилось на звітно-виборних зборах в організаціях Гайсинського міжрайвідділу УТОГ.

Значне місце у виступах займає розповідь про виробничу роботу, про виконання соціалістичних зобов'язань. Наприклад, на зборах глухих компактної групи в радгоспі ім. Суворова виступаючи розповідали про справи радгоспу, про те, як вони багато зробили в спорудженні будинку, що закінчено на два місяці раніше строку.

Гордість за своє підприємств-

во, за свій колгосп, свій колектив — ось основа виступів майже всіх глухих.

Члени УТОГ не проходять мимо недоліків в роботі, вказують шляхи їх усунення. На місцях тих, що не виправдали їх довіри, обирають більш ініціативних, ділових товаришів.

Вибори проходять організовано, діловито.

М. НИРОВ.
Інструктор Вінницького обласного відділу УТОГ, наш нештат. кор.

НА КОНФЕРЕНЦІЯХ І ЗБОРАХ

Відбулися збори членів первинної організації УТОГ Харківського УВП-2. Із звитом бюро виступив тов. Тищенко, який відзначив, що первинна організація багато зробила для дострокового виконання плану підприємства в минулому році.

Як вказувалося на зборах, членам Товариства надано матеріальної допомоги на суму близько 7 тис. карбованців.

Відзначаючи хорошу роботу бюро, промовці в той же час критикували недоліки, внесли конкретні пропозиції щодо поліпшення дальшої діяльності первинної організації.

С. БРАЙМАН.

Делегати від членів Товариства глухих міста Борислава Львівської області зібралися на

першу конференцію міської організації УТОГ.

Заслухавши і обговоривши доповідь про завдання Бориславської міської організації УТОГ, делегати визнали діяльність оргбюро міського відділу задовільною.

На конференції обрано правління і ревізійну комісію міського відділу УТОГ.

М. МАТУЛЬСЬКА.

На звітно-виборній конференції Ялтинського міжрайонного відділу УТОГ, що налічує в своєму складі 85 членів Товариства, делегати заслухали доповідь голови МРВ М. Майко.

Доповідач і ті, що виступали, говорили про виробничі справи трудящих глухих, які працю-

ють на підприємствах місцевої промисловості, в сільському господарстві, вносячи свою частку в боротьбу нашого народу за дострокове виконання п'ятирічки, за гідну зустріч 100-річчя від дня народження В. І. Леніна. Одночасно на конференції вказувалося на наявні недоліки, які треба негайно усунути.

Делегати обрали правління Ялтинського міжрайонного відділу УТОГ.

Р. СКОВОРОДНІКОВ.

Наше життя 3

10 лютого 1968 року.

Конкурс фотоаматорів УТОГ. 1967 р. І. Онуфрійчук (Вінниця). «В глибокій задумі».

СПОРТ

СТАРТИ 1968 РОКУ

Планом-календарем проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів Українського товариства глухих на 1968 рік пропонується всім колективам фізкультури, всім фізкультурникам взяти активну участь в масових спортивних заходах на місцях серед чуючих спортсменів на першість: району, міста, області, добровільних спортивних товариств та інших змаганнях, кросах, естафетах, товариських зустрічах.

Першовідкривачами стартів будуть лижники. Вже зараз переважна більшість обласних відділів УТОГ провела обласні змагання з цього досить захоплюючого виду спорту. В середині лютого відбудуться республіканські змагання з лижних гонок. В них візьмуть участь найкращі лижники-розрядники.

У лютому в містах Донецьку, Івано-Франківську та Черкасах провадитимуться зональні змагання з шахів і шашок. Переможці зональних змагань дістануть право грати в фіналі, де

виборюватимуться звання чемпіонів з шахів і шашок серед чоловіків і жінок. Найсильніші прийматимуть участь в особистих всесоюзних змаганнях з шахів і шашок серед чоловіків та жінок. Вони провадитимуться в квітні — травні у Мінську.

У березні в Одесі провадитиметься матчова зустріч з баскетболу серед чоловічих і жіночих команд-фіналістів минулого року.

Республіканські змагання з класичної боротьби відбудуться у травні. Переможці кожної вагової категорії ввійдуть до республіканської збірної і візьмуть участь у всесоюзних змаганнях, які провадитимуться в Казані з 6 по 10 червня цього року.

У травні також розпочнуться змагання з волейболу на першість обласних відділів УТОГ, а в червні — зональні змагання з волейболу в шести зонах. Переможці зон (по одній чоловічій та одній жіночій команді) розіграють в липні звання чемпіонів республіки. З кращих бу-

де складено збірні команди. Розіграш між ними у всесоюзній матчовій зустрічі відбудеться в Кишиневі у липні.

У червні провадитимуться обласні, а в липні — зональні змагання з футболу в шести зонах. Переможці зональних змагань розіграють у серпні звання чемпіонів республіки з футболу. Кращі ввійдуть у збірну команду УТОГ для участі у всесоюзних змаганнях, які провадитимуться у вересні. В липні відбудуться обласні, а в серпні — республіканські змагання з легкої атлетики. Всесоюзна першість з цього виду спорту відбудеться на початку вересня в Одесі.

У вересні провадитимуться обласні, в жовтні — республіканські змагання з настольного тенісу, а в листопаді в Ризі — особисті всесоюзні змагання з цього виду спорту.

Отже, час великого спорту настав. Товариші спортсмени, всі на старті 1968 року!

І. ЗДОРОВИЛО.
Старший інструктор оргвідділу ЦП УТОГ.

НАШІ ПОРАДИ

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ БАТЬКАМ ПРО СВОЇХ ДІТЕЙ?

Щороку видається багато книжок, де вміщено ряд порад батькам, цікавих досліджень, слушних зауважень щодо виховання дітей. Ця проблема, яка ніколи не втрачає актуальності, хвилює батьків.

Важливі питання виховання підростаючого покоління особливо хвилюють батьків, у яких діти позбавлені слуху.

Ураження слуху — важка вада, яка в тій чи іншій мірі позначається на загальному розвитку дитини. Своєчасне встановлення діагнозу, застосування необхідних лікувальних заходів та систематичний педагогічний вплив мають вирішальне значення у досягненні ефективних результатів у навчально-виховному процесі. Чим раніше буде виявлено та визначено ступінь слухового недоліку дитини, чим раніше вона буде охоплена навчально-виховним комплексом, тим ефективнішими будуть результати.

Практика дає багато чудових прикладів, коли діти із вродженою глухотою або з втраченою слуху в ранньому віці (до 3—4 років) оволодівають мовою, вільно спілкуються з чуючими, зчитуючи їх мову з губ, здобувають освіту, навчаючись у середніх та вищих учбових закладах.

Поряд з такими прикладами можна навести й інші, що розкривають необхідність батьків у справі виховання дітей та тяжкі наслідки такої недосвідченості. Наприклад, Тамару Л. було направлено в школу глухих у 13-річному віці. Як виявилось на огляді медико-педагогічної комісії, дівчинка втратила слух ще тоді, коли їй було 4 роки, після захворювання на менінгіт. До цього часу дівчинка росла і розвивалася нормально. Вона була жвавою, допитливою, з розвиненою мовою. Страшна хвороба на очах у матері змінила дочку. Батьки стурбувались, але лікарі своєчасно не викликали. Боялися, що дитина потрапить в лікарню. Як каже мати, «після того, як жар спав, я помітила, що Тамара не чує мене. Тоді вже покликали доктора». Лікар запізнився. Тамара втратила слух. Побойовання за дитину відтоді стали значно більшими. І коли батьки відлучалися з дому, дівчинку зачиняли в хаті, «щоб не бігала, а то під машину попаде». З дочкою переста-

ли розмовляти — «адже глуха, не чує». Тільки одарювали ласкою та подарунками. До дітей не пускали, щоб не дражнили, не дратували.

А між іншим дитина поступово втрачала мову. З кожним днем все невиразнішими ставали фрази, все убогішим був її активний словник. От вже Тамарині ровесники пішли у перший клас, а дівчинка все си-

на превеликий жаль, ще й сьогодні непоодинокі випадки, коли дитина віком 8—10 років поступає в школу в спеціальну групу для глухих дошкільників. На запитання: «Чому пізно привели дитину?» — батьки, звичайно, відповідають: «Сподівались, що допоможе лікар». Але дитину не вчили мовному спілкуванню. Затримка мовного розвитку призводить до за-

1. Про мовний розвиток дітей

дити у замкненій хаті. Про те, щоб відправити дитину у спеціальну школу-інтернат, вдома й слухати не хотіли.

Така позиція батьків призвела до того, що до приходу Тамари Л. на медико-педагогічну комісію вона втратила усну мову. Випадок винятковий, але подібне ще трапляється. Неважко собі уявити, з якими груднюшками для самої Тамари та для вчителів школи було навчити її грамоти. А вже в 16 років вона закінчила лише другий клас школи глухих.

тримки інтелектуального розвитку, що негативно позначається на особистості дитини.

А от ще випадок. Оглухла Наташа К. за наполегливою вимогою батьків понад три роки перебувала в масовій школі. Непогана виразна мова дівчинки, її вміння зчитувати з губ матері окремі слова, догадуватися про те, чого не змогла зчитати, спонукало матір зробити все, щоб донька не відрізнялась від інших дітей. Але в класі, де крім Наташі було ще 40 учнів, вчителька, як не на-

магалася, нічим зарадити глухій дитині не могла. З кожним днем все очевиднішим ставало відставання дівчинки у навчанні, в загальному розвитку.

Навчити мови глухих — справа важка, але цілком реальна. Навчити глухого може лише досвідчений спеціаліст-сурдопедагог. Крім навчання письма та читання, дітей із слуховими вадами вчать вимові, навчають з допомогою спеціальної апаратури. Приділяють серйозну увагу розвитку залишків слуху, вчать читанню з губ. Отже, своєчасне виявлення втрати слуху в дитини та охоплення її відповідним комплексом педагогічних заходів в значній мірі обумовить дальший розвиток та успішне навчання учнів в школі.

Ми маємо намір продовжити розмову про виховання в сім'ї дітей з слуховими вадами, говорити про роль батьків, про їх обов'язок перед дитиною, перед державою.

Нехай приклади, які наведено в даній статті, змусять замислитись тих батьків, які своєчасно не віддають оглухлу чи туговуху дитину в дошкільну групу при школі і тим прирікають її на безмовність, штучно затримуючи розвиток, позбавляючи радощів дитинства.

У своїй монографії «Питання вивчення дитячої мови» видатний радянський вчений А. Н. Гвоздев прослідкував етапи мовного розвитку дитини. Встановлено, що в ранньому дошкільному віці відбувається найбільш інтенсивний мовний розвиток. В цей час дитина активно збагачує свій словниковий запас. Саме в цей час найбільш інтенсивна пізнавальна діяльність малюка. Отже, період раннього дошкільного віку (від 3 років) — складний і напружений час активного дитячого пізнання — відіграє досить важливу роль у її розвитку. Тому батькам треба докласти багато зусиль, щоб їх дитина, в разі порушень слуху, не втратила б можливостей всебічного розвитку, і в першу чергу — мовного розвитку.

Втрата слуху не означає втрати мови. Справа навчання і виховання в нашій країні знаходиться в руках висококваліфікованих спеціалістів.

Ед. ПУЩИН.

Заняття з історії в 15 класі вечірньої школи робітничої молоді глухих № 23 м. Харкова. На фото: викладачу О. Смирновій (праворуч) відповідає учениця Л. Лізунова.

СПОРТИВНИЙ ВЕЧІР

По-новому було проведено спортивний вечір у Харківському будинку культури УТОГ. У гості було запрошено голову міської спілки спортивних товариств та організацій М. Губліна. Були підготовлені питання спортивної вікторини, за яку було призначено призи. Ось деякі з цих питань. Що означають п'ять переплетених кілець олімпійських ігор? Команди яких країн були чемпіонами світу з футболу? Яка команда була першим володарем Кубка СРСР з хокею з шайбою?

М. Гублін у своїй доповіді розповів про важливість впровадження фізкультури та спорту в побут народу, про успіхи харків'ян на республіканській та всесоюзній спартакіадах 1967 року, розповів про велике будівництво спортивних споруд, що почато у місті.

Після доповіді було показано кінофільм «Хоккеїсти», а тим часом журі підвело підсумки вікторини і виявило переможця. Це — один з наших активістів, член збірної команди УТОГ з футболу М. Рижкін.

Дуже цікаво пройшов спортивний вечір у харків'ян.

А. СИМОНЕНКО.
Наш нештат. кор. м. Харків.

Редактор В. ПІТЕНКО.

Центральне правління Українського товариства глухих з глибоким сумом сповіщає про смерть на 71 році життя одного з найстаріших членів УТОГ

Василя Васильовича ЯКОВЛЕВА.

Наша адреса:

м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 76, тел. Е-7-38-43
«Наша життя» — орган Центрального правління Українського общества глухих.

Київ, друк. УВП-3, зам. 135—5065, 68 р.